

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

GYULAFEHÉRVÁR (VÁR)

Telefon szám 16.

Felelős szerkesztő: SOÓTHI GYULA.

LAPTULAJDONOS

AZERDÉLYI RÓM. KATH. IRODALMI TÁRSULAT

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	—	—	—	—	—	8 kor.
Félévre	—	—	—	—	—	4 "
Negyedévre	—	—	—	—	—	2 "

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Szemelvények a hősök leveleiből.

VI.

Isten és hazaszeretet. Ez vezetett a nagy háborún győztesen át.

Ott a fagyos hóban, szélben, esőben, hőségben, kartácstűzben helytálló katonavajjon mire gondol? Rózsaszín lap van begyűrve szíve fölé? s ebben szeretően, síróan elpanaszolja, hogy abban a kis nádfödélű hajlékban — mely neki a haza — jóságos szülő, szerető hitves s testvér, s kedves gyermek ajka azt az imát dalolja: Jó Isten! védjed hazánkat, gyámoltsd a harcban küzdő mieinket. . . S a szem égő tűzben lángol, az izmok acélerőt nyernek, s a kebelből feltör e szó: „Isten! segíts! —

„Itt különösen módomban van tapasztalni a jó Isten segítő kegyelmének erősítő, bátorító, reménytadó hatalmát: s gyermeki szívemben férfias meggyőződéssé vált az a tudat, hogy Isten nélkül nagyon semmik vagyunk, s Ővele minden armány hiába dacol. Lelki fia.”

„A kedves atyai biztató sorokat hálás szívvel köszönöm. A jó Isten velünk van; s már egy esztendeje áll erősen jó ezredünknek vitézi dicsősége. Épen az előbb fejezte ki elismerését Cs. . . altábor-

nagy Ónagyméltósága. Tábori lelkészünk kétszer tartott ezen pontokon ünnepélyes istentiszteletet. Harangok helyett az ágyúk szólottak. De ezek is csak Istent dicsőítik s a dicsőséges békét hirdetik.”

„Két hónapja már, hogy a harctéren küzdök; az Isten jósága megörzött minden rossztól. Kérem ezután is kegyelmes Atyám nemes áldását.”

„Sokat jöttünk-mentünk éjjel-nappal az utóbbi küzdelmek hatása alatt. A jó Isten megsegített; egyelőre túl vagyunk a legnehezebben. A boldogságos Szűz gyámoltotta igazaink buzgó fohászait. Nagyon haladtunk előre hazánk Pátrónájának oltalma alatt. Egészségem még kitart, habár erősen érzem a fáradalmakat. Ma kaptam a II. oszt. lelkései érdemkeresztet. Áldását kéri. . . .”

„Ismét helyváltoztatás — az o. harctérről a régi frontra. Tehát új feladatok, új célok előtt állunk. De a jó Isten szerencsés kivittelt ad hozzá. Kegyes soraiért hálás köszönetemet.”

„Miként a csataterék zajában nem feledkeztem meg az áldottszívű püspökömről s az ő tanításairól: úgy most is, a betegágyon is számtalanszor megemlékezem rólok s kérem, hogy imáiban rólam is megemlékezni kegyeskedjék, hogy a jó Isten, aki eddig minden nagyobb

bajtól megóvott — talán azért, mert sok kötelesség és feladat vár még ezennél reám — általmazzon, segítsen tovább is. Hálás fia.”

„Régen hallgatok, de mostanában sok dolgot adtak ezredünknek a muszkák. Dicsőséges, de nehéz küzdelmeink között megörzött a jó Isten. Őbenne bízom tovább is. Tegnap a német hadvezetőség részéről kitüntetés ért, amely igen nagy örömet okozott nekem. Imáiba ajánlom magamat.”

„Isten különös kegyelme folytán elég szerencsés sebesülés ért. Gránát csapott le mellém, két embert megölt, ketten pedig megsebesültek. A jobb felső láb-száramba egy diónagyságú gránátszilánk hatolt be. A segélyhelyre mentemben elsősorban az Úr Jézushoz fordultam és ezután eszembe jutott Nagyméltóságod könyörületes apostoli szíve, megnyugodtam. Kórházból kórházba vándorolva, végre tegnap R. rakói egyetemi tanár megoperált. Két lelkész látogatott meg állandóan. Arról is értesítem kegyelmes Atyámat, hogy személyes bátorságért kitüntetésre vagyok felterjesztve. Zászlóparancsnokom s az egész törzs kézfogással gratulált hozzá. A részleteket nem írhatom meg. Nincs kizárva, hogy esetleg Gyulafehérvárt átutaztamban Excellenciánál tehetem

A névtelenek.

(Háborus érem.)

A vidéki városban rengeteg mozgalom van. Szekér, szekér után zörög, dőcög, dübörög, robog — hol nekivadult csikóktól, hol elkéseredett gebéktől vonva, hanem egyben — mind egyek: a szorongásig megtelt szekereken sirástól kivörösödött asszonyok s a háborus nekivadulástól zajos lármával énekelő, (néhol pálinkás butykost „fenyegető”) atyafiak ülnek. Mert hát az úgy volt világtérítésétől fogva, hogy ilyenkor a virtus a spirítusból táplálkozik s a vármegyei rendelet szerencsésen megérkezett minden faluba: „Bevonulási napokon a korcsmák-zárva tartandók” . . . a népfelkelők elvonulása — után. (Nem akarok rosszmájú lenni: így értendő.)

Denikve jöttem-mentem a mozgalmassá lett kis „metropolis”-ban. Egyik sarkon apró, zömök, vásott katonaruhás honvédet pillantok meg. Egyedül járkel a

nagy zajban s szinte idegenkedve nézi az énekes, pityós bajtársakat.

Donát! — szólok utána hangosan.

Megfordul, megismer s a bizalmas, egyeneslelkű jó hívőnek barátságos, becsületes mosolygással jön felém.

Hát maga csak így egyedül? Senki se kísérte be ide?

— Nem. Az asszony otthon maradt. Nem jó neki se, nekem se, ha sokat sirunk. Ezen ugye lehet változtatni. Lessz, amit a jó Isten akar.

S a pár szó után már válni akar, pedig látom, hogy semmi sietős dolga nincs.

— Hová siet, hiszen el sem búcsúhadtunk, hát most jól esik elbeszélgetni egy kicsit? . . .

Nem felel, csak átölel nagy szeretettel s úgy sugja: de vajon mit szólnak, akik látnak, hogy egy öreg kopott honvéddal sétál? Sz'e nem is vagyunk egyformák. . .

— Hát, lelkem Donát, akik látnak, azt gondolják, hogy én — nagyon szerettem magát! S gondolják is azt!

(Két becsületes, szürke szemében a hálás válasz.) Nagy erővel behuzigálom egy „uri” vendéglőbe szerény tizóráira, voltaképpen pedig azért, hogy székely szerénysége meg ne szokhessen tőlem.

Ott benn aztán megoldódik a nyelve. Olyan becsületes nekilendüléssel, olyan természetes megnyugvással beszél a jövő szenvedésekről, fáradalmakról.

Közbeszólásomra, vigasztalásomra, hogy a mostani viszonyok között nem soká tarthat a háború, valami resignált bölcseséggel int:

— Addig, amíg egy ép ember lesz. Ezt mi megérezte. Igen elfajultak a népek. Sokan vagyunk. A kenyér kevés. Az ember is agyarkodó állat lesz, ha csak a kenyérre gondol, ami kevés. . . . Viszem a borjat, ameddig Isten segít. Amíg egyet lélekzen tudok. Akkor aztán vegye fel más.

Eltelt egy tél. Csak jöttek-jöttek a rózsaszín lapok az én Donátomtól. Felül, külön, kényelmes elosztással és nagy betűkkel: „Dicsértessék az áldott Jézus!”

Oberbauer A. utóda

Budapest, IV. Váci-utca 41.

A legjobb hírnévnek örvendő és legrégebbi egyházi szerek ruhák. zászlok, stb. gyára — Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

mély tiszteletemet. Rendkívül jól esik lelkemnek, hogy Nagyméltóságod előtt kitarthatom a lelkemet, mert érzem és tudom, hogyha valahol, Excellenciánál mindig meghallgatásra, meg nem érdemelt méltánylásra és megnyugásra találtam. A jó Isten további kegyében biza, kezeit csokolja —

„A Désy Zoltán sirja szélén ülök s frissitem fel a lelkemet ennek a meggyőződéses egész férfiúnak emlékével, aminőket sokat kívánok hazámnak. S jól esik innét annak a kevés meggyőződéses embernek egy-egy háborus üdvözlését küldeni, akik között Nagyméltóságod olyan előkelő helyet foglal el. Az ember itt a tiszta tűzben egészen átváltozik. Meggyőződéses, honszerelmem hozott ki s oly jól esik a lelkemnek azokra gondolni, kik fényt, rangot másodrendű dolgoknak tartanak hitük, meggyőződésük követése mellett. Kérem foglalja imába igénytelen hivat.”

„A szentté avatott nemzeti ünnepen a szűk földalatti barlang szűrkeruhás lakói hazaszeretetük mécsesével hálaadó imát suttognak a saját ágyúink harsogó orgonakísérete mellett az elmult hadi évről. Az emberirtás iszonyatos hekatombainak áldozatánál pirkad már az igazság győzelmének hajnala. Sejtjük, tudjuk, hogy e rombolás után új élet támad jőzön életelvekkel, megtisztult világnézettel, megnemesedett erkölcsökkel. Lesz még ünnep hazánk drága földjén, amikor a most még bánatosan búgó „Hol vagy István Király s Nagyasszonyunk hazánk reménye” a győzelem valódi Te Deuma lesz. Adja Isten!”

„Nagyon köszönöm bátorító, figyelmeztető lelkiatyai levelét. Bizony nagyon sajnálom, hogy nincs tehetségem-

Utána hősi küzdelmek, éhezések, fagy, eső, hó, zivatar — leírva, beleszórva szerény sorok dióhéjába. Ballada stílusban írt eposz. A kárpátoknak hősi eposzei. Világdöntő küzdelem az orosz kolozsussal, melynek dermesztő sokaságú tömegeit, útegeit, 4 régi kaliberű ágyú s néhány zászlóalj székely népfölkelő védi ki s állítja meg a hegyek ormán. Ott, ahol a trén ismeretlen fogalom s a katonának egy napi menásija három főtt krumpli.

Az iedséget, a pusztulás dermesztő felolvasztó dicsőséges tizenötödiki tavasz ott üdvözli Donátot „a vén honvédet” Kárpátok ormán. Századából az ismerősök sebesülten, bémultan, betegen haza jöttek. Ó nem. Ó megmondotta kemény székely elhatározással:

— Maradok, míg birom.

És még most is ott van. Soha szabadságot nem kért. Rózsaszínű lapon igazgatta kis gazdaságát, mert érezte, hogy

ben vallási kötelességeimet úgy teljesítem mint otthon. Ami lehetséges, nyugodt lelkiismerettel mondhatom, mind megtettem. Ha a jó Isten megsegít a dicső győzelemre, legelső utam Isten jóságából kegyelmes atyám irodájában levő térdeplőhöz fog vezetni. Úgy érzem, hogy hazánk minden talpalatnyi földéért folyik a sok vér, történik e szenvedés. Szegény Nagy László, Koloméában elhunyt hősiessé. Bizony nagyon megfogadtunk már! Kegyelmes Atyám nagyfokú jóindulatú érdeklődését alázatosan megköszönve, kérem imáit.”

„Majdnem három hétig tartott, amíg ezredünkhöz értünk. L.-ig vasúton, onnan naponta 25—30 km-t masírozva gyalog tettük meg. Szétdúlt házak, lakatlan falvak, útszéli sírok emlékeztettek minduntalan a háború sok-sok keservére és a sorsra, mely reánk vár. (Milyen előérzet!) Itt noha 800 lépésnyire áll tőlünk a kozákovasság, aránylag csend van. A golyó hol itt, hol ott süvít el mellettünk, de tapasztalt bakáink biztonságban érzik magukat sáncaikban. Bizony ezek az augusztusi éjszakák igen hűvösek. No de eddig semmi baj. Isten megsegít a legjobbra. Kézcsókkal.”

S visszajön az örök győzelemre lelkesítő válasz e hátirattal. „Felejtethetem kollegám . . . -ikán (aznap, melyen a fenti levél kelt) hősi halált halt.”

„Nem mulaszthatom el, hogy legkedvesebb Püspök urunk Ókegyelmességének legalázatosabb kézesókomat a harci zaj közepette is ne tolmácsoljam—kérve kegyelmességét imáját mindnyájunkért, különösen hazánkért: s a szeretett magyar földért hősi halált halt bajtársainkért. Mi is imádkozunk egy kis kápolná-

az „asszonyok” tudnia kell helyette is dolgozni, mikor ő tiz helyett küzd. Most már megelégtelték a „vén honvéd” lövészárókat harcát. Azt írja: „Municiót hordunk — hideg ingben — a lövészárókba. Hordjuk addig, míg a muszka végleg elhordja magát s elhiszi, hogy megverték. Mert most még nem hiszi s azért nincs vége a háborúnak”.

Hát ez az én „Nagy gyémánt érem” a névtelen hős mellé. Ilyen a „császár” nem ad, mert igen drága lenne, aminthogy a gyémánt kemény lelkeket ezzel se lehet s nem is kell feldíszíteni. Ezeket az érmeiket csak odafünn a szép mennyországban verik s azoknak adják, akiket mi lenn a földön névtelen hősöknek nevezünk.

Bétaffy.

Husznájunk hadisegély postabélyegét!

ban naponta jó Istenünkhöz. E kápolna ugyan sajnos már csak rom, mert a barbár oroszok Istentől nem félve feltörték és kifosztották. Ide járunk naponta egész csapatommal lelkünk megpihentetésére. Bizunk a jó Isten segítségében, ügyünk igazságában, fegyvereink hősiességében, valamint honszerelmünkől fakadó végső győzelemben.”

Ha a Krisztus Isten uralkodik a lelkében s áldozatos honszerelmem vezérel tényeinkben: a magyar vitézség hősi munkája nyomán a paradicsom tér vissza a földre, melyben mindenkinek lesz egy kis féltett röge — kincse; vigasztaló, erősítő, föntartó, jutalmazó Istene!

Püspök látogatás Kolozsvárt.

Csikorgó hidegben, hóhegyek között szánonk is utazva megtett egy havi fárasztó út után, otthon meg sem pihenve érkezett Püspök Atyánk pénteken este Kolozsvárra, hogy jóságos meleg szívének sugára itt is szétáradjon. Bámulatos munkabírása! Nem csoda: Akinek keblét most is az édes anya keze-szíve melegítője öleli át, az nem fázhatik, az nem lankadhat.

Egy és fél órai késéssel érkezett s egyenesen a most elhunyt Kunecz Elek tankerületi kir. főigazgató családját látogatta meg s a halottért imádkozott. Szombaton reggel 7 órakor ő érette a klinikai apácák kápolnájában a gyógyszerelő család jelenlétében requiemet mondott. 10 órakor ott volt a főgimnázium disztermében a főigazgatóért végzett requiem. Utána beszédet intézett a gimnázium ifjúságához ép e halálesetből kifolyólag, hogy munkás, szép élettel iparkodjanak jó halálra előkészülni; minnek megfontolására kiváló alkalmas idő a szent advent. Itt végezve a beteg Farkas Lajos igazgató-tanácsost látogatta, vizasztalta meg. Délután Kunecz temetésén vett részt, akinek a gimnázium ifjúsága is megadta a végső tiszteletet. Mely után estig gyóntatta a gimnáziumban az ifjúságot. Vasárnap 8 órakor az egyetemi templomban bemutatott miséje közben áldoztatta meg őket. Hozzájuk intézett beszédben intette azokat, kik ma kongregánista fogadalmat tesznek, buzgóknak kérjék Istent, hogy a mai fogadalom egész életükre kiható legyen, csak így fog az sok kegyelmet kinyerni számunkra egész életükre: 2. Krisztusnak békéjét igyekezzék mindenki szívének megszerezni; 3. amennyiben az engedelmisség szelleme az atyja minden rendezett családi életnek, intézménynek, kiválóan szívére köti mindnyájának a szülők, tanárok, előjárók megbecsülését, szeretetét; így tanulják meg,

A plebániáknak és lelkeszi hivataloknak szükséges összes

Egyházi nyomtatványok

Cimnyomással ellátott hivatalos levélborítékok
(100 darab 1 kor. 20 fillértől.)

Devozionális cikkek (rózsafüzérek, feszületek szentképek stb.) !!! Jutányos árban !!!

A Szent István Társulat összes kiadványait állandóan raktáron tartjuk és ugyanazon árban árusítjuk mint a kiadó cég. Irodai szükségletre mindenemű papírok és írészerek átlalunk beszerezhető.

kaphatók: a Püsp. Lyc. könyvnyomdában Gyulafehérvárt.

hogy majd az életben is boldog alattvalók s majd irányítók is lehessenek. 11 órakor már a főplebánia szép kis torony kápolnájában (mely nagyon szűknek bizonyult) végezte a kongregáció felvételét, ahol 26 főgimnáziumi ifjút avatott lovagokká. Beszédjében szívökbe véste, mi az igazi lovagiasság ismertető jele? A mélységes odaadás Isten iránt s a nagy tisztelet a női nem iránt. Kezdvék a tisztelet megszokását a szülői házban: az édes anyával, a nővérrel szemben. Sajátítsák el azt az udvariasságot, mely nem merő kiülsőség, hanem folytonos önfegyelmzés. S ékeskedjenek az igazi lovagok erényeivel: vitészség, önfelelt szeretet, tisztaság vonzó szép erényeivel. Oly szívrehatóan beszélt, hogy hétfőn egy anya hálásan köszöntötte, hogy fiából milyen lovagot avatott. A felavatásnál Ocskó prézes és Huber főgimn. tanár segédkeztek.

Délután rendkívül szép, majdnem tavaszi napos időben kellemes sétát tett a főpásztor a város környékén, ahol imádkozott, elmélkedett esti beszédje fölött. Nagyon csodálkozott, hogy ily kedvező időben, kiváló egészséges sétahelyen a szép természet ölen senkivel sem találkozott s hogy Kolozsvár zöme s az okos családtyúk nem az élető levegőre, hanem a fertőzött korzóra s kávéházak fülldet levegőjére vágnak családostól együtt s ott töltik az időt. Fél hét órakor a főplebánia templomban a „Gaudete” vasárnap örömethirdető szép leckéből kiindulva beszélt a híveknek. Utánna gyóntatott.

Hétfőn, kedden 7 órakor a toronykápolnában misézett és gyóntatott. Hétfőn délután a tanítóképző intézet növendékeit gyóntatta. Kedden délután az igazgatótanács havi ülésén elnökölt. A közbeeső időben a klinikai és vereskereszt kórház betegeit látogatta, gyóntatta. Esténként a gyónó férfiak rendelkezésére állott s kívált a most hadba vonulóknak nyújtott bátorítást. Sok szenvedőnek könyvét törülte le. És szerdán a toronykápolnában fél hat órakor végzett mise után haza útazott székhelyére: s ott megpihen egy kevéssé a béke és szeretet Fejedelmének eljövetele innépén.

Mily boldog lehet az az áldott lélek, kit mindannyian oly nagyon szeretnek!
K.

Kérés eselédügyben.

A múlt napokban Brassóból egy volt eselédkori leányom többek között a következő sorokat írta hozzám:

„A Tisztelendő Urat továbbá arra kérem, hogy a zárdai eselédkört otthon nálunk a szöszékről jól beszélje ki. Olyan szép dolog. Anyian vagyunk együtt. Amíg mi vasár- és ünnepnapok délutánjain itt vagyunk, mások rossz helyeken járnak. Van még a városon több falumbeli leány is. Még veszekedtem is velük, de így sem tudom körünkbe hozni. Bár mindegyiknek az anyja írta, hogy jönnének ide.”

Főtisztelendő Uram! Méltóztassanak úgy venni, mintha e eselédkőri jó leánya görbe betűs sorait mindannyiunkhoz írta volna. Mindannyian igen jól látjuk, hogy az élet nyomorúsága s különösen most háborus nyomorúsága, sok leányt űz ki a szegény családokból és visz messze városba idegen kenyér

mellé szolgálatba. Nem kell-e minden jó pástornak figyelemmel kísérnie, hogy az ő községéből kik és hova mennek el? Nem tartozik-e pástoriációjához, hogy távozó gyermekeit lehetőleg az idegenben is biztos kezek közé juttassa, hogy a szolgálati idő letelte után hívei közé romlatlan, tiszta erkölcsrel kaphassa vissza?

Ha mi a eselédleányok vallásérkölesége fölött örökös Körök vezetőségeinek e munkában segítségére nem leszünk és emiatt leányaink a Körből távolmaradva a városban szabadidejükben vasár- és ünnepnap d. u. itt is, ott is védtelenül kószálnak, gondoljuk csak meg, hogy mit csinálnak belőlük a zavaros vérű baka, suszter s tudja Isten minő néven nevezhető, hüsrá éhenkórász, aszfalt erkölcsű vadász betyárok! . . . És mennyi méreg jöhet haza a szabadlábán (!) minden lelkiépességükből kifordult, magas sarkon meszelt kisasszonyokká nőtt e hegyes nyelvű, kinyílt szemű erőcs nymphákkal! . . .

Legyünk körültekintőbbek. E tekintetben bizony sokat mulasztottunk. Nekünk pedig egy lelket sem szabad elveszítünk. Tartsuk számban, akik tőlünk városn szolgálnak.

Brassó felé tartozó leányainkat igazítsuk a Zárdához (zárdai eselédkör, Fellegvársor 1.), vagy a plebániához (a róm. kath. nőegylet vezetése alatt álló eselédkör, Kolostor-u. 23.)

Budapesten előzetes bejelentés mellett a helynélkülieket 80 fill. napi ellátási díj mellett még el is tartogatják, míg helyet szereznek nekik. (Kath. Háziasszonyok Országos Szövetsége Bp. VIII. Mária-u. 7. Azután természetesen az elhelyező iroda az illetőket valamelyik Otthon védelme alá teszi. A vonatról az érkező leányokat fehér-sárga-piros szallagú (a karon) Missiósi hölgyek kaulozolják el. Mily megnyugtató védelem a szegény aggodó anyákra is!

Nyujtsunk ezen Egyesületeknek segítő kezét. Aki megteszi, lelkeket ment, gyönyörű munkát végez. Nekünk pedig papoknak ez a feladatunk! Érdeklődjünk az illető Körök vezetőségénél később is, hogy hozzájuk küldött leányaink esetleg ne járhasanak ki. A gondatlanság hideg lelkű pástorra mutat. Mellette a nyájból sok elvész!

— (s.) —

H I R E K.

— Személyi hír. Főpásztorunk e hó 15-én szerdán délben tért vissza Kolozsvárról székhelyére.

— Karácsonyi szünét. Az erdélyi róm. Kath. Státus fenhatósága alatt álló összes intézetekben a Karácsonyi szünidő dec. hó 22-én délben kezdődik. Az előadások a január 11-én veszik kezdetüket.

— Elmaradt közgyűlés. A múlt számunk egyikében jelzett oltáregyleti közgyűlés a közbejött gyászset miatt elmarad és január hóban tartjuk meg.

— A Karitás felépítésére Zlamál Ágost főgimn. tanár 10 koronát és Wéger Lajos tábori lelkész 20 koronát adományozott.

— Házvezetőnőnek ajánlódik kisebb plebániára egy megbízható, 40 éves nő (konvertita), a ki a háztartás minden ágá-

ban jártas, a külső és belső gazdaságot teljesen érti, s kitűnően főz, a legszerényebb föltételek mellett. Bővebb fölvilágosítást nyújt a petrozsényi plebániahivatal.

— Vizkereszt szentképeket, olvasókat, skapuláré érmekeket, skapulárékat stb. olcsón és gyorsan be lehet szerezni a negyedéveseknél.

— Ünnepély a zárdában. Alig hangzottak el a kongregáció ünnepély végső akkordjai, a zárdá növendékei a sebesült katonák karácsonyfája javára vasárnap délután fél 4 órakor a zárdá nagytermében új ünnepélyt rendeztek. Házi ünnepélynek volt szánva, de úgy az egyes szereplők ügyes játékát, mint a megjelent szülők és ismerősök nagy számát tekintve, kiemelkedett a házi ünnepélyek sorából. Mondhatni, hogy a szereplők versenyre keltek egymással, hogy a megjelent nagy számú közönségnek egy kellemes és élvezetes órát szerezzenek s ez a törekvésük teljes mértékben sikerült is. A szereplők közül külön kiemeljük Szalánty Ilonkát, kinek nagyrésze volt az ünnepély sikerében, főleg kedvesen megírt és előadott prófógiával. A növendékek ezzel ismét újabb jelét adták annak a nemesszívűségnek, mellyel esetről esetre oly lelkesen sietnek úgy küzdő, mint sebesült katonáink segítségére. Az ünnepély anyagi haszna a begyűlt önkéntes adományokból 88 korona 09 fillér. Ebből Cirlea Aurélné 20 koronát adott. Fogadják az őszes adakozók az intézet hálás köszönetét.

— Matiné. A Vörös Kereszt Egylet Csíkszereda városi választmánya f. hó 5-én sikerült matiné rendezett. A műsor kiemelhető pontja Kassai Lajos főgimn. igazgatónak a háborus költészetéről írt értékes és mindvégig figyelemmel kísért felolvasása volt. Becze Gáborné, Filep Jucika és Schäfer Károly szavalata, Kovács Mariska és Nagy Margit zongorajátéka és Goldmann Mórának Barabás Bella zongorakísérete mellett előadott hegedűszólója is nagyon tetszettek. A matiné a Himmusz eléneklésével fejezték be.

— Fogyasztási szövetkezet Csíkszeredán. Csíkszeredának és vidékének tisztviselői egyesült erővel fogyasztási szövetkezet létesítettek, mely f. hó 6-án meg is nyílt. Már is lehet mondani, hogy a szövetkezeti bolt megnyitása jótékony hatással van nagyon sok fogyasztási cikkek árának esésére.

— Halálozás. Őszinte részvétellel vettük a szomorú hírt, hogy Roska József ny. rendőrfőkapitány kedden éjjel hirtelen elhunyt. A gyászjelentés így szól:

Alólirottak a megtört szív fájdalommal tudják, hogy a forrón szerető jó férj, gondos édes apa, nagypapa, testvér és rokon ROSKA JÓZSEF Gyulafehérvár sz. kir. város ny. rendőrfőkapitánya, Alsófehérvármegye törvényhatósági bizottságának és Gyulafehérvár sz. kir. város képviselőtestületének tagja életének 66-ik boldog házasságának 26-ik évében f. év és hó 15-én, hajnali 2 órakor az Úrban elhunyt.

Mindennünk volt ő nekünk, kit boldog családi életében mindannyiunk rajongással vettünk körül. Értünk dolgozott, értünk fáradozott egész életén át, minek jutalmául az Örök elete boldogságának elnyerését reméljük.

Földi maradványait f. év és hó 17-én

d. u. 3 óraker fogjuk a gyászháztól a róm. kath. egyház gyászszertartása szerint a város által felajánlott diszír helybe a köztemetőbe eltemetni.

Lelkiüdvéért a szentmise áldozatát f. év és hó 18-án reggel 8 óraker fogjuk az irgalmas nővérek templomában bemutatni. Legyen pihenésed csendes, nyugodj békével!

Gyulafehérvár, 1915. decem. hó 16-án.
 Ifj. Roska József, Dr. Roska Miklós, Dr. Roska János, Roska Rózsika, Roska László, Roska Jenő, és Roska Birike, gyermekei. Ávéd Jákóné sz. Roska Anna, Tallos Gézáne sz. Roska Vilma, Hochbaum Lászlóné szül. Roska Borbála testvérei. Özv. Roska Józsefné sz. csiksomlyói Csiky Róza neje. Roska Lajoska, unokája. Roska Józsefné sz. Posztl Berta, Dr. Roska Miklósné sz. Fröhlich Jólán Dr. Roska Jánosné sz. Regéczy-Nagy Jólán Roska Lászlóné sz. Kocsis Jólán, m. menyei. Ávéd. Jákó, Tallos Géza sógorai. A temetés az egész város osztatlan részvételével folyt le.

— **A vidéki sajtó faluja.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége kezdeményezésére legutóbb országos mozgalom indult meg hogy egyik lerombolt kárpáti falut „Sajtószállítás” elnevezéssel a vidéki sajtó építésén fel, örök hirdetőjéül a magyar hirlapírás hazafias kötelességtudásának. Esetleg a Kárpátok között beteg hirlapírók részére üdülőház is épülne. A hazafias és nemes mozgalmat országos lelkesedéssel és nagy eredménnyel vezeti diadalra a vidéki sajtó, mely minden lehetőt elkövet, hogy legkésőbb karácsonyig összegyűjthesse és átadhassa a szükséges pénzt az országos bizottságnak. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége a saját részéről 500 koronával nyitotta meg a gyűjtést. Szávay Gyula elnök és Brájler Lajos dr. alelnök 100—100 koronát, Tömörkény István ügyvéd alelnök és Palócz László titkár 25—25 koronát, Milkó Izidor dr. igazgatósági tag 15 koronát adományoztak. A falunéptés részletesebb tervét a december 8-án Budapesten tartandó ülésén beszéli meg a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének igazgatósága.

NESTLÉ FÉLE
CSECSEMŐK GYERMEKLISZTA
 gyermekek és lábadozók legjobb tápláléka gyomor- és bélbetegségek után.
 Mindenkor kapható.
 Próbadozot és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermek neveléséről teljesen díjtalanul küld a Nestlé-féle gyermekliszt társaság, Wien I., Biberstrasse 18 e

IRODALOM

A kis pájtás legújabb száma a gyermekszobák lázas izgalommal várt kedves vendégének a Mikulásnak van szentelve. Jó Sándor alkalmi verse után Somorjai G. „Nándorférvár ostromá”-nak kinevezett nagy iskolai háborút ekekl meg költői rigmusokban. Csité Károly Istenáldás címen egy érdekes háborús történet keretében arra tanít, hogy a lopott jószágon nincs istenáldás. Lónay Miklós folytatja karácsonyóji álom című regényes színdarabját. G. Miklósy Ilona művészetrel szövi tovább Halászek Marikája regényes történetét. Befejezésül kedves mesét mond a Nagymama a falusi kis számról.

A gazdag tartalmu, művészi kiállítású megis olcsó gyermeklap 20 szám. ára 4. K. a legszebb karácsonyi ajándék. Szerkesztőség és kiadóhivatala: Budapesten, VII. Damjanich u. 50 sz. alatt van.

Csödtömegeladási hirdetés.

Alulírott tömeggondnok a gyulafehérvári kir. törvényszéknek, mint csödtörvényszéknek 1915. évi 2686/10. számú végzése alapján közhírré teszem, hogy **Vb. Tollusz Antalné** bejegyzett szabócég közadós csödtömegéhez tartozó és a csödteljár 1—24 tételei alatt felvett tárgyak, nevezetesen különböző divatos színű, **cheviot, kamgarm stb. ötfőnyiszövetek, fekete félkabát szövet,** különféle bélés szövetek, **gloff, herche és croise** bélések, melyeknek beszerzési ára 569 korona 20 fill, becsértéke 426 korona 80. fillér tételenként külön-külön nyilvános bírói árverésen el fognak adatni.

Az árverés 1915. évi december hó 23-ik napján d. u. 2 óraker a városházánál a rendőrkapitányi hivatalban tartatik meg.

A fentjelzett tárgyak a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett adnak el de becsértéken alul semmi esetre sem. Vevő köteles a vételárat a bírói kiküldött kezébe nyomban lefizetni és a megvett tárgyat azonnal elszállítani. Az áru minőségeért nem vállal felelősséget a tömeggondnok.

Az árverés egyébként az 1881. évi 60. tcikk 107. és 108. §§-ai értelmében történik.

Gyulafehérvár, 1915. évi december hó 12-én.

BARTHA GYÓZÓ, ügyvéd, tömeggondnok.

FLEMMICH A. FIAI
 sima és mintázott selyemszövetek meckanikai szövődéje
 WIEN, Alapított 1838. **GYÁR:**
 VI., Webgasse 43. 600 alkalmazott. Rómstadt, Mähren.
Készítmények:
 templom-, zászló- és kárpitszövetek
 minden stílusban, valamint
KÉSZ MISERUHÁK
 dúsz választékban, mindenféle és ó-keresztény formában is.
 Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árban történik
 Miseruhák javítása elvállaltatik. Költségajánlat díjmentes.

Megbízható kath. cég!
 A pécsi országos kiállításon arany éremmel kitüntetve.
Ruzsinszky Béla
 oltárépítő
PECS, Tábort-utca 4. sz.

Géperőre berendezett műintézetében olcsón készít bemutatott rajzok szerint oltárt, szőszeket, padokat stb. Szállít teljes templomberendezést és elvállal régi oltár és szőszék aranyozását és szobrok színezését.

Fleischer János
 (Keresztény katolikus cég.)
 egyházi ruha és reverenda szabó
PECS, Ferenciek-utca 9. sz.
 Évek hosszú gyakorlata képesít a legjobb szabású, minőségű és finoman kidolgozott reverendák és címádák, papi civil öltönyök előállítására. Üzletemet első sorban
Egyházi ruhák
 készítésére rendeztem be. Mindennemű egyházi ruhák: casulák pluvialék velumok, baldachinumok minisztráns ruhák zászlók, lobogók, karingek, albak, kehelyruhák stb. készítettnek.
 Nem kell sem Budapestre sem Bécsbe menni. Üzletem versenyképes minden pesti vagy bécsi céggel úgy szabászat, mint ár és minőség tekintetében. — Tessék meggyőződni róla.
 Egyházi ruhák javítása olcsón és jól eszközöltetnek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen!
 Személyesen is megjelenek.